

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง ธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิดเชิงทฤษฎีและหลักการ ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมากำหนดวิธีการดำเนินงานการศึกษาและวิเคราะห์ ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลหนองคู (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู, 2555 : 8) ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2555

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ผู้วิจัยได้มาจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบล หนองคู อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม จำนวนทั้งสิ้น 3,965 คน โดยวิธีการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นตัวแทนของประชากร ตามสูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973 : 727 ; อ้างถึงในรังสรรค์ สิงหเลิศ, 2551 : 70) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

กำหนดให้ n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด

$e =$ ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นสำหรับการศึกษาในครั้งนี้
กำหนดให้ไม่เกิน .05

แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{3,965}{1 + 3,965 (0.05)^2} = \frac{3,965}{10.91} = 363.43$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จากการคำนวณตาม สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) คำนวณได้ 363.43 คน เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ด้าน คณิตศาสตร์ และสถิติ จึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็น 364 คน

1.3 การสุ่มตัวอย่างจากประชากร

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แล้วจึงดำเนินการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling) โดยจะเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ได้รับการแบ่งกลุ่มตามหมู่บ้าน มีขั้นตอน ดังนี้

1.3.1 ผู้วิจัยได้แบ่งจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ 364 คน ออกเป็น 14 กลุ่มโดยแบ่งตามสัดส่วนของหมู่บ้านคือ บ้านโพหนอง บ้านหนองแต่น้อย บ้านโนนมะเกลือ บ้านหนองป้าน บ้านเหล่าจั่น บ้านหนองโนทับม้า บ้านโนนชาด บ้านจี้ถ้ำ บ้านร่วมใจ 2 บ้านน้อยหนองแวง บ้านโนนเขวา บ้านโพหนอง บ้านเหล่าจั่น บ้านหนองป้าน ในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม

การคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม

$$\text{กลุ่มบ้านโพหนอง} = \frac{336 \times 364}{3,965} = 30.85$$

และผลการคำนวณ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม

ลำดับ ที่	ประชากร	จำนวน (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	บ้านโพนทอง	336	31
2	บ้านหนองเต็น้อย	286	26
3	บ้านโนนมะเกลือ	285	26
4	บ้านหนองป่า	214	20
5	บ้านเหล่าจั่น	305	28
6	บ้านหนองโนทับม้า	485	45
7	บ้านโนนชาด	82	8
8	บ้านจี่เต้า	160	15
9	บ้านร่วมใจ 2	315	29
10	บ้านน้อยหนองแวง	441	40
11	บ้านโนนเขวา	115	10
12	บ้านโพนทอง	393	36
13	บ้านเหล่าจั่น	239	22
14	บ้านหนองป่า	309	28
รวม		3,965	364

1.3.2 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling)

หลังจากได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรของแต่ละกลุ่มของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหมู่บ้านแล้ว ได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างมีระบบ จากจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหมู่บ้าน ตามสัดส่วนของจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในแต่ละหมู่บ้าน แล้วใช้วิธีการเรียงรายชื่อตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แล้วหาช่วงห่างระหว่างหมายเลขแต่ละหมายเลข โดยจะคำนวณได้จากสูตรดังต่อไปนี้

ช่วงห่างระหว่างหมายเลข

$$\text{กลุ่มบ้านโพนทอง} = \frac{336}{31} = 10.83$$

เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ด้านคณิตศาสตร์ และสถิติ จึงกำหนดช่วงห่างระหว่างหมายเลขของกลุ่มตัวอย่างเป็น 11 คน

จากนั้นคือทำฉลากหมายเลขขึ้นมาเพื่อเลือกจุดเริ่มต้น เมื่อจับได้หมายเลขจุดเริ่มต้นแล้วให้เลขที่จับได้ครั้งแรกเป็นคนที่ 1 แล้วให้นับต่อไปอีก 11 หมายเลขถึงเลขใดให้หมายเลขนั้นเป็นคนที่ 2 และนับต่อไปอีก 11 หมายเลข ถึงหมายเลขใดให้หมายเลขนั้นเป็นคนที่ 3 จากนั้นให้ทำแบบนี้ต่อไปเรื่อย ๆ เมื่อครบตามจำนวนสัดส่วนในหนึ่งหมู่บ้านแล้ว จากนั้นก็ทำแบบนี้ไปเรื่อยจนกว่าจะครบทั้ง 14 หมู่บ้าน จะได้ กลุ่มตัวอย่าง 364 คน

1.3.3 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการสัมภาษณ์ ใช้วิธีเลือกกลุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลเพื่อการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงาน/เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น

2.1 แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม

2.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบมีโครงสร้างซึ่งผู้วิจัยกำหนดข้อคำถามไว้ล่วงหน้า แบบสัมภาษณ์เป็นแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

3. การสร้างเครื่องมือและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1. การสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดระดับ
 ธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.1.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ อันจะทำให้ทราบถึงระดับธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู อำเภอนาคน จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

3.1.3 ศึกษาแบบสอบถามของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.1.4 กำหนดกรอบแนวคิดในการสัมภาษณ์และการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.5 สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยผ่านการแนะนำอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

3.2 การหาคุณภาพของแบบสอบถามคุณภาพของเครื่องมือ

3.2.1 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1) ว่าที่ ร.ต.สมศักดิ์ พรหมเคื้อ วุฒิกการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) ตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) นายวีระ ภาวภูตานนท์ วุฒิกการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (ภาษาไทย) ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาข่าวิทยาคม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3) นายสมชัย ภูน้ำเย็น วุฒิปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม. (คณิตศาสตร์) ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านสมศรีมะแปบประชานำรุง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาเพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาและเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยวิธีการหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) จะให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบข้อคำถามและให้ค่าคะแนนในแต่ละข้อคำถาม โดยกำหนดว่าหากผู้เชี่ยวชาญท่านใดเห็นด้วยกับข้อคำถามกำหนดค่าคะแนนเป็น 1 หากไม่เห็นด้วยกำหนดค่าคะแนนเป็น -1 และหากไม่แน่ใจ กำหนดค่าคะแนน เป็น 0 แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อคำถาม เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67

3.2.2 ตรวจสอบคุณภาพด้วยการนำแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กลุ่มประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เป็นกลุ่มประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม และหาค่าอำนาจการจำแนกด้วยวิธีหา Item Total Correlation และ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970) อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2547 : 96) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.90

3.2.3 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสอบถาม

4.1.1 ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามมีจำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

4.1.2 ขออนุญาตและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือจากที่ว่าการอำเภอนาคู ในการตรวจสอบสถิติกลุ่มประชากร และขอความร่วมมือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1.3 ทำความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยอธิบายวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ช่วยศึกษา จำนวน 3 คน

4.1.4 ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย ดำเนินการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

4.1.5 ดำเนินการเก็บแบบสอบถามจนครบ

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และขอบเขตของการสัมภาษณ์ โดยกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ไว้ดังนี้

4.2.1 แนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองคูเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการ

4.2.2 ปัญหา อุปสรรค ของนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู

4.2.3 ข้อเสนอแนะในเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองคูโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยการแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถามประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลหนองคู อำเภอนาหว้า จังหวัดมหาราสคาม โดยใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาจัดหมวดหมู่ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อแต่ละคนลงในแบบรหัส (Coding Form)

5.3 นำแบบสอบถามที่ได้ให้คะแนนแต่ละข้อตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2547 : 102-103)

5	หมายถึง	อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง

- 2 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว ไปประมวลผลข้อมูลโดย โปรแกรมสำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย แล้วนำมาเปรียบเทียบตามเกณฑ์ดังนี้ (รังสรรค์ สิงห์เลิศ, 2551 : 186)

ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
4.21 - 5.00	ชมรมอภิบาลอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41 - 4.20	ชมรมอภิบาลอยู่ในระดับมาก
2.61 - 3.40	ชมรมอภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง
1.81 - 2.60	ชมรมอภิบาลอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.80	ชมรมอภิบาลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.5 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์โดยการ สรุปเป็นความเรียง อธิบายเชิงพรรณนาความ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลหนองคู อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้ มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวัดระดับชมรมอภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.3 สถิติทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความต่างของชมรมอภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกประชาชนตามอายุ ระดับการศึกษาโดยใช้ t-test (Independent Samples) และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One – Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญในการทดสอบที่ระดับ .05

กรณีพบความแตกต่าง ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Fisher's Least Significant Difference (LSD)

6.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะผู้วิจัยวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถาม โดยสรุปประเด็นข้อความที่มีความหมายเดียวกันหรือคล้ายกันแล้วแจกแจงความถี่ และนำเสนอด้วยการพรรณาคความ

6.5 การวิเคราะห์ข้อมูลได้จากแบบสัมภาษณ์ โดยสรุปประเด็นเป็นความเรียงแล้วพรรณาคความ สร้างรูปแบบการพัฒนางองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตุ อำเภอนาตุณ จังหวัดมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY